

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 8

24. února 2019

Cena: 8 Kč

Kostel Mistra Jana Husa v České Lípě

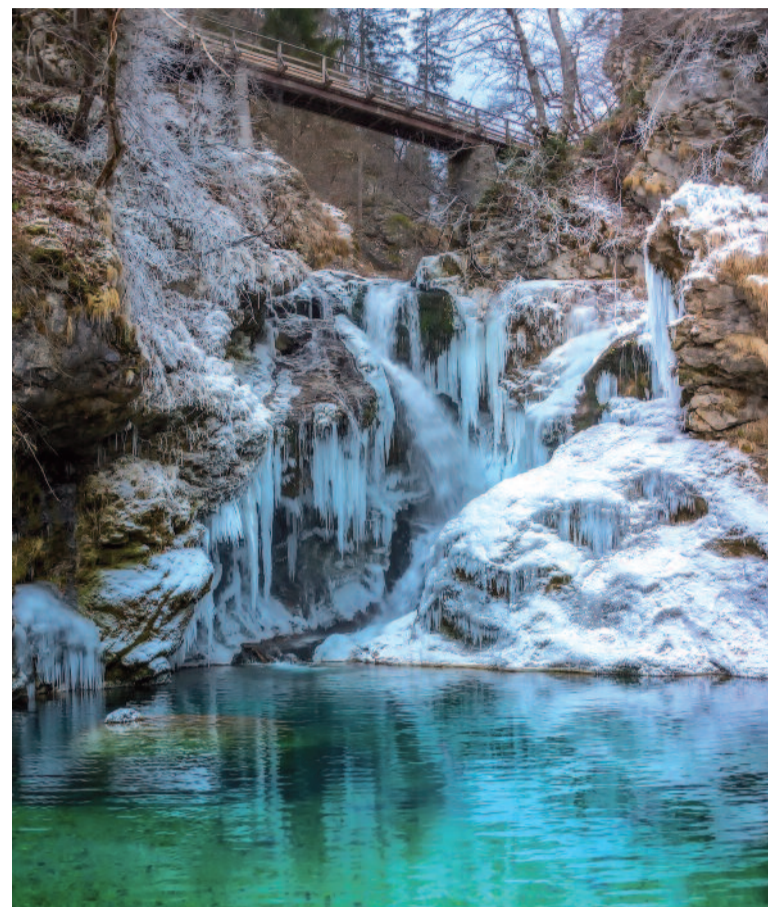
90 let

Ve čtvrtek 7. února se vpoledvečer rozsvítily prostory kostela Mistra Jana Husa v České Lípě a ozářily vystavené výtvarné práce žáků zdejší ZUŠ. Současně se do okolí nesla líbezná varhanní hudba. To učitel hudebního oboru téže ZUŠ, Jan Ševčík, rozezněl zdejší varhany.

Tak byl otevřen CELOROČNÍ CYKLUS KONCERTŮ A VÝSTAV K 90. VÝROČÍ KOSTELA MISTRA JANA HUSA. Více než 60 účastníků si dále poslechlo fundovanou přednášku československého historika Mgr. Ladislava Smejkal o vývoji refor-

mace a protireformace na Českolipsku a o vzniku našeho, původně evangelického kostela. Tato přednáška a vystavené práce byly šťastným začátkem jubilejního roku kostela. Vystavené práce vytvořili mladí, rodící se umělci přímo pro tuto událost. Pestrost jejich pohledu na tentýž kostel a různorodost výrazového pojetí ukazuje na vysoké kvality učitelů ZUŠ v České Lípě, kteří dokážou rozvíjet přirozený talent, fantazii a kreativitu svěřených žáků.

Marie Truncová, jáhenka ČCSH

Pojďme se společně setkávat a přemýšlet

Rozvrh přednášek a seminářů v letním semestru 2018/19 Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy byl již zveřejněn. Nabízí širokou paletu témat z různých disciplín teologie, religionistiky, filozofie, pedagogiky a sociální práce. Navštěvují je studenti prezenčního a kombinovaného programu i posluchači Univerzity třetího věku, někdy i hosté z náboženských obcí. Poutavé jsou teologické diskuze, v nichž vystupují nositelé vzdělání lékařského, ekonomického, přírodovědného... Tu je patrné, že teologie představuje nezastupitelné poznání i lidskou formaci.

Do výuky katedry systematické teologie, teologické etiky a teologické filozofie je zařazen cyklus **Aktuální otázky teologie** s tématem **100 let proměn světové teologie**, kde budou prezentovány nejen názory a postoje významných osobností, nýbrž bude zde prostor též na osobní setkání a dojmy s přednášejícím profesorem. Přednášky se konají na HTF UK v posluchárně H 301 od 14,45 do 16,15 hodin jednou za 14 dní a to v březnu 5. a 19., v dubnu 2., dále 16. a 30. dubna. Aktivní účastníci z řad studentů mají nárok na 5 kreditů. Společně cestou k poznání a lásce. Předkládáme zamýšlený program:

* Větev reformační

* Věřit navzdory všemu - Karl Barth; I. světová válka, začátek konce měšťanské civilizace

* Spása jako dějiny - Oscar Cullmann; II. světová válka, člověk cizincem v dějinách?

* Naplnit Duchem Kristovým - Alois Spisar, Zdeněk Trtík; česká rekapitulace dějin spásy

* Větev katolická

* Ježíš - vtělení Boha - Joseph Ratzinger; vnitřní obroda II. Vatikánského koncilu

* Důvěryhodnost víry - Hans Küng; Gaudium et spes - Radost a naděje II. Vatikánského koncilu

* Nebojte se - Jan Pavel II; odvaha víry tváří tvář smrti

ZK

Muzikál Richarda Pachmana Mistr Jan Hus v kostele sv. Anny

Milé sestry a milí bratři, všechny vás srdečně zvou na výjimečné letošní provedení muzikálu Richarda Pachmana Mistr Jan Hus. Komorní verze muzikálu v podání R. Pachmana a D. Hořínkové s doprovodnou projekcí se uskuteční v návaznosti na předchozí soukromou akci v jedinečných prostorách Pražské křižovatky Nadace Dagmar a Václava Havlových (kostel sv. Anny, Zlatá 1, Praha 1) v neděli, 3. března, od 16 hodin. Vstupné je dobrovolné.

Jiří Chvála

Malebná země mnoha možností, nikoli jen transit k moři

První březnový pátek se křesťané tradičně setkávají ke společným modlitbám a liturgii v rámci Světového dne modliteb. Tento rok připravili materiály křesťané z republiky Slovinsko a soustředili se přitom na téma: „Pojďte, vše je připraveno“. V tomto duchu koncipovali program pro dospělí i děti, o němž jsme referovali v minulých číslech časopisu, nyní připojujeme několik informací o malém a nepřilíš nápadném, nicméně na historii, přírodní zajímavosti i kulturu bohatém Slovinsku. Přejeme požehnaný čas příprav i samotného průběhu bohoslužby – v pátek 1. března či jiný vhodný den.

Středoevropský stát bývalé Jugoslávie se 2 miliony obyvatel a hlavním městem Lublaní je členem Evropské unie od roku 2004 jako ČR a je zdaleka nejbohatším z „nových členů“, kteří přistoupili po roce 2000. Je zemí, kterou většina Čechů zná především

jako stát, který míjí, než dojedou do cílové destinace v Chorvatsku či Itálii, nicméně zemí k návštěvě neměně vhodnou!

Slovinsko soustřeďuje na nevelké rozloze (menší než Morava) hornaté Alpy na severu, na jihu krasovou oblast, kde voda vytvářela fantastické podzemní prostory, a na pobřeží nádherné pláže s romantickými městečky s historickou architekturou. Slovinsko je přitom třetí nejzalesněnější zemí Evropy – lesy pokrývají 60 % území (Lublaň získala v r. 2016 ocenění Evropské zelené město) a žije zde přes dvacet tisíc rostlinných a živočišných druhů; mezi nimi krajská včela, s níž souvisí pozoruhodný fakt, že včelaření je přímo součástí slovinské národní identity.

Z HISTORIE

Stopy uctívání boha Mithry a stopy křesťanství kolem města Ptuj se dále

Pokračování na str. 4

Zemřel evangelický farář a spisovatel Luděk Rejchrt

Začátkem měsíce února nás zastihla zarmocující zpráva, že zemřel evangelický farář, spisovatel a autor mnoha písní Luděk Rejchrt (25. 1. 1939 - 31. 1. 2019).

V jeho rozsáhlé literární tvorbě zaujímají významnou část vzdělávací a nábožensko-výchovné publikace pro děti a mládež, jakými jsou například knížka „Slunce svítí všem“ (Vyprávění z knihy knih pro malé i velké děti, 1994), „Srozu-

mivání“ o základních otázkách víry (1997 a 2007) nebo vyprávění z církevních dějin „Taková dlouhá cesta“ (1992).

Jím složené písně, rozšířené a zpívané v ekumeně, se nacházejí ve zpěvnících „Bud' tobě sláva“ (1984), „Zpívejte s námi“ (1991), „Haleluja Amen“ (2009) a v dalších. Tyto zpěvníky i jednotlivé Rejchrtovy písně jsou v hojně míře a s velkou oblibou zpívány při náboženském vyučování dětí i v naší církvi.

Několik jeho písní pro děti najdeme v našem Zpěvníku, přesněji v jeho dodatku (č. 299, č. 336, č. 340).

Proslulé jsou Rejchrtovy Hry, které byly vydány i knižně v roce 1995 a 2004. Tyto hry – divadelní inscenace, často s vánoční tematikou pro děti a mladé, se každoročně konaly ve zcela zaplněném dřevěném evangelickém sboru pod skálou v Praze – Braníku, kde působil jako farář od roku 1973 až do roku 2009. Měl jsem možnost některé jeho hry

přímo zhlédnout, ale také opakovaně se s bratrem farářem Luděkem Rejchrtem setkat k osobnímu rozhovoru. Vybavuji si z jednoho takového rozhovoru, jak hovořil o své tvorbě písní pro děti: „Když jsem se připravoval na nedělní kázání, tak jsem přitom složil vždy i nějakou písničku k danému biblickému textu či příběhu. Jako jiný farář si připravuje kázání, tak já skládám i písně.“ Jeho písně působí malebnou jednoduhostí, radostnou přesvědčivostí

víry, mají vysokou jazykovou i hudební úroveň a děti se je zcela spontánně učí a rády zpívají.

Do publikované tvorby bratra faráře Luděka Rejchrt patřily i sbírky jeho kázání „Postila“ (2004), modlitební příručka „Modlitby šeptem“ (2005) nebo výklad apoštolského kréda „Věřím“ (1991) a mnohé další biblické výklady i katechetické příručky inspirované křesťany v ekumenické šíři. Dílo bratra faráře Luděka Rejchrt dokládá a představuje literárně hodnotný a umělecky tvořivý způsob hlásání evangelia v současnosti se zaměřením zvláště na mladou generaci.

T. B.

Kázu evangelium a běda, kdybych nekázal

Téma evangelizace a misie, kterému bylo věnováno předchozí - magazínové - číslo ČZ jsme zdaleka nevyčerpali. Také v tomto čísle časopisu přinášíme několik zamyšlení včetně úvahy Davida Nováka, který nachází povzbuzení a inspiraci v odkazu apoštola Pavla...

Když hovoříme o jednom z poslání církve, kterým je nést evangelium, dostáváme se do napětí, které je vyjádřeno v následujících třech slovech: církev, kultura a evangelium. Pokud vyřadíme církev a ponecháme jen kulturu a evangelium,

výsledkem bude para-církevní organizace: lidé slyší evangelium zvěstované jejich jazykem, rozumí mu, ale pokud uvěří, zůstávají mimo církev. Jiná rovnice je církev plus evangelium, ale bez kultury; jinými slovy evangelium se zvěstu-

je, zvěstuje ho církev, ale jazykem, kterému lidé nerozumí. Zde hrozí nebezpečí, že kultura církve je tak silná, že zastře evangelium.

Nemyslím si, že církev nutně musí používat poslední technické vymoženosti, že se z kázání má stát estráda, zároveň se ale musíme ptát: jak zvěstovat „staré“ a neměnné evangelium novým způsobem? Další rovnice potom je církev plus kultura – ale bez evangelia. Jinými slovy lidem se v církvi líbí, nachází zde vztahy, ale neslyší evangelium. Výsledkem je liberální postoj, kdy v centru již není Kristus a jeho zvěst, ale člověk a to, co se mu z Písma zrovna hodí, co „naplní jeho potřebu“ nebo co ho neurazí. Bonhoeffer tomuto přístupu říká „laciná milost“, tedy milost bez pokání. Jaká je správná rovnice? Mám za to, že církev + evangelium + kultura. Žít v tomto napětí není snadné, nicméně když se podíváme do Písma v souvislosti se zvěstováním, jiná cesta k cíli nevede. Pojďme se společně podívat, jak naznačené dilema řešil Pavel, a to v 1 K 9,16-23.

KÁŽU EVANGELIUM A BĚDA, KDYBYCH NEKÁZAL

Tento verš je jediné místo v pavlovských spisech, kde Pavel používá slovo běda. Psychologové by zřejmě Pavlovi vytkli, že je neurotik, když kázání evangelia spojuje s tím, že vlastně musí. Nicméně

takto to v textu stojí. Jinde Pavel hovoří o tom, že si zakládá na tom, že káže evangelium tam, kde o Kristu ještě neslyšeli (Ř 15). V těchto, ale i dalších verších vidíme apel na potřebu kázat evangelium. Tyto texty jako by nepatřily do současné postmoderní doby, která skloňuje ve všech pádech slovo tolerance a pluralismus. Přesto k nám ale tyto texty hovoří i dnes a možná právě ještě aktuálněji.

KÁŽU EVANGELIA

Evangelium je na jednom místě nazváno bláznivou zvěstí. Z lidského pohledu je bláznivé, pro některé pohoršující, že se Bůh stává člověkem. Přesto se Bohu zalíbilo nás spasit skrze Kristův kříž a zmrtvýchvstání. Když toto začal vysvětlovat Pavel na areopagu, setkal se se stejnou reakcí, s jakou se můžeme setkat i my dnes. Jakmile Pavlovi posluchači uslyšeli o vzkříšení z mrtvých, jedni se začali smát a druhí řekli: Rádi si tě poslechneme, ale až někdy jindy. Přesto i po tomto částečném neúspěchu Pavel káže evangelium dál. Možná se zeptáte „a co jiného by měl kázat“? Mám za to, že „něco jiného“ je směs filozofie, sociologie, psychologie, dobrých mravů a nevim čeho ještě. Prostě mohl začít mlčet nebo se snažit kázat tak, aby ho tehdejší intelektuální elita, do které se mohl počítat i on, přijala. Jenže tak nečinil a tím se stal příkladem i nám.

KÁŽU TAK, ABY MI BYLO ROZUMĚNO Pavel přináší provokativní tezi o tom, že se stal jedním z těch, kteří ho poslouchali, aby některé z nich

získal. Tedy vstoupil do jejich kultury. Příkladem budiž obřizka Timotea z ohledu na židy, diskuse na areopagu z ohledu na řecké filozofy či tvrzení, že mu nedělá problém jíst maso obětované modlám, ale kvůli slabším ve víře ho jíst nebude. Zřejmě dokáza přesně vystihnout, kde se jedná o pouhou kulturu a kde již ne. Rozhodl se být přesně tam, kde byli ti, kterým zvěstuje. Rozhodl se použít jazyk, který k jejich kultuře patřil, vstoupit do jejich zvyků – i když se s nimi neztotožňoval. Přizpůsobuje se ne proto, že se bojí jít proti proudu, nebo že se veze na jakési populistické vlně „hlavně s každým vyjít“. Nijak se netají tím, že smyslem a cílem jeho života je získat druhé pro Krista. V řečtině je ještě silnější výraz: „Abych mohl některé spasit“. Mám za to, že tento úkol nepatřil jen Pavlovi, ale je to úkol každého křesťana a tedy i církve.

ZÁVĚR

Pavel dává příklad pro kázání evangelia tím, že říká „běda kdybych nekázal“ – tedy předkládá kázání evangelia pohanům jako zcela prioritní. Je to zároveň misie, která se stává základem jeho teologie. Jinak řečeno – střet se světem se stává základem jeho teologie. Pavel nám dává příklad v tom, že nekáže filozofii, ale evangelium. Nestyděl se za evangelium, i když ho druzí někdy odmítli. Nemlžil, ale šel k věci. A nakonec Pavel evangelium přizpůsobuje myšlení posluchačů. Dokázal vyjít za hranice své kultury, odlišit ji od evangelia a v tomto všem neztratit svoji identitu, která vycházela z Krista.

David Novák

Setkání třetího věku

NO CČSH Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s Městskou částí Praha 8 pořádají oblíbený přednáškový cyklus

Spolupřádá Obec spisovatelů a Pražský klub spisovatelů

srdečně vás zveme na pořad
Autorské čtení

František Tylšář

František Tylšář, spisovatel, básník, textař, fotograf, editor, webmaster a zejména literát na trati, si s vámi přijede popovídat nejen o literatuře a železnici. Je mnoho témat, která jsou mu blízká, a o kterých dokáže s nadšením vyprávět. Počínaje vlastním projektem Literáti na trati, konče spisovatelskými organizacemi, z nichž dvě sám řídí. Seznámí vás se strasti i radostiplnou cestou od nápadu napsat knihu, až po její křest, kterou dokáže díky projektu „I ty můžeš mít svoji knihu“ projít každý, kdo se k tomu odhodlá...

V úterý 26.02. 2019

v 15 hodin

Zasedací místnost NO CČSH,
Vítkova 13, Praha 8 - Karlín

www.praha8.cz   www.husiti.cz
www.dialognaceste.cz   www.ccsch.cz
www.obecspisovatelu.blog.cz

Z kazatelského plánu

7. neděle po Zjevení Páně

V soužení jsem vzýval Hospodina, k svému Bohu o pomoc jsem volal. Uslyšel můj hlas ze svého chrámu, mé volání proniklo až k jeho sluchu. (Žalm 18, 7)

První čtení: Genesis 45,3-11.15

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom rostli v poznání Božího stvořitelského a vykupitelského díla, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v každodenním životě řídili se moudrostí Božího slova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, z evangelia tvého Syna jsme přijali ujištění, že pro své hříchy nejsme odsouzeni. Pomoz nám, ať své bližní neodsuzujeme, ale naopak ať jim odpouštíme, neboť i nám se dostalo odpuštění od tebe! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15, 35-38.42-50

Evangelium: Lukáš 6,27-38

Verš k obětování: Žalm 50,23

Verše k požehnání: (varianta I): Lukáš 6,31, (varianta II): Lukáš 6,36

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti za podíl na společenství těla a krve tvého Syna, jenž se obětoval, aby nám získal odpuštění hříchů. Dej, ať milost jeho oběti, kterou sdílíme v této svátosti, nám dává sílu odpouštět a milovat! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 8, 11, 26, 46, 58, 63, 95, 148

Nad Písmem

Čiňte dobře těm, kteří vás nenávidí

L 6,27-38

To přece nemůže myslet vážně. V tom musí být něco ukryto, nějaký skrytý význam nebo něco takového, třeba zase odkazuje na Starý zákon, kde se všechno vysvětlí, protože takhle to zkrátka nejde. To jsou myšlenky, které se v hlavách často objevují ve chvíli, kdy si přečteme text ze šesté kapitoly Lukášova evangelia. Není přece možné, aby po nás Spasitel chtěl všechny tyhle nemožně nepraktické a s reálným životem v naprostém rozporu jsoucí věci. Milovat nepřátele! Dobře činit těm, kdo nás nenávidí! Půjčovat a nic nechtít! Nechat se mlátit a všechno rozdat! Jak bychom pak měli žít? Takhle to přece Ježíš nemohl myslet! K našemu překvapení ale časem zjistíme, že tohle a právě tohle myslí Boží Syn naprosto vážně a doslovně. Říká to těm, kteří Ho slyší. Zkusme tedy být těmi slyšícími. O co se tu vlastně jedná? Přece o nás samotné, o ochranu a záchranu naší duše, našeho života v tom nejširším smyslu, o dosahování vnitřního míru. Můžeme mít nepřátele, ale úsilí o jejich likvidaci nezahraje v první řadě je, ale nás. Nenávisť nespaluje nepřítel, ale nás. Pomsta ničí toho, kdo se za ni žene. Lpění na majetku, na pozemských věcech, vysiluje jejich majitele. Jak často se lidé strachují, co bude s jejich majetkem, až jej odká-

ží potomkům. Kdo žádný nemá, je těchto starostí ušetřen. Tak a teď jsem pro změnu za blázna já. To se opravdu máme nechat odstrkat, okrádat a zneužívat? A ještě se z toho radovat? Opravdu máme svým dětem říct: „Nic po nás nezůstane, postarejte se“? Ne. Máme chtít spravedlnost, ale zároveň vědět, že na světě jí dosáhneme jen omezeně, že opravdová spravedlnost je v Bohu. Máme chtít zabezpečit své rodiny a bránit je i sebe, ale nedělat z dosažených věcí modlu, ať už je to majetek, tituly, funkce. A navíc – Ježíš nám přece neříká, abychom se neměli na pozoru. Na pozoru se mít musíme, ale když už k nějaké újmě dojde, neměla by tato překopat náš život, abychom se kvůli satisfakci upsali kdovíkomu. A navíc – jak se činí

dobro lidem? Nemyslím hmotně. Přece modlitbou, přimlouvou za ně. A modlit se za své nepřátele tak, aby to bylo upřímné, to by pro křesťana nemusel snad být nepřekonatelný problém. Máte pravdu, je to neobyčejně složitě. Nikdy nebudeme úplně takoví, abychom žili přesně podle těchto Kristových slov. (Pokud toho někdo dosáhl, omlouvám se a obdivuji ho.) Nicméně fakt, že je tak složitě tohoto dosáhnout, nás nesmí odradit od toho, abychom zmíněného stavu dosahovali. Rozdíl mezi dosáhnout a dosahovat je zde patrný. Je to celoživotní úkol. Na závěr bych rád zdůraznil větu, kterou bychom si měli opakovat denně, když pozorujeme lidi okolo nás: Nesuďte a nebudete souzeni. Amen.

Vladislav Pek

Náš dobrý Bože, který tak často dokazuješ mezi svým lidem svou lásku a sílu, dávej nám stále vytrvalost a houževnatost v zápase, který ve tvém jménu na zemi vedeme. Prosíme: Hlídej nás, aby z nás byli zápasníci Evangelia a ne destruktivní síly. Dávej se nám poznat, aby naše zkušenost s tebou byla tím, co nás vede, abychom byli klidnou vodou, která strhává a boří hráze mezi lidmi. Uč nás nacházet pokoj pro sebe i pro druhé. Amen.

Dialog vědy a víry

Když jsem byl požádán o článek na téma dialogu vědy a víry ve vztahu k evangelizaci a misi, přemýšlel jsem, co by mohlo být spojnicí těchto témat. Věřím, že by to mohla být touha nikoli vnucovat svůj názor, ale vzájemně sdílet s druhými to, co mi bylo darováno poznat a co mne samého naplňuje vděčností a úžasem. Na jedné straně jsme jistě vděční za „poklad“, kterého se nám dostalo a o kterém víme, že ho nemůžeme mít jen sobecky sami pro sebe, na druhé straně by nás mělo provázet pokorné vědomí, že ten „poklad“ máme jen v „hliněných nádobách“. A tak začnu jedním vtipem a pak připojím malý výlet do historie našich setkání.

Sestřičky řeholnice jedou svým autíčkem a uprostřed polí jim dojde benzin. Dojdou k nejbližšímu statku a poprosí hospodáře o pomoc. Ten však nemá kanystr, a tak jim nalije benzin do nočníku. Když pak přelévají žlutavou tekutinu z nočníku do nádrže svého auta, vidí je kolemjedoucí řidič a povzdychne si: „Sestřičky, vaši víru bych chtěl mít.“

Ještě v době svého farářského působení v Liberci jsem v rozhlasu zaslechl rozhovor s fyzikem specializujícím se na optiku. Jím vynalezené přístroje létaly na družicích a byly součástí předních světových observatoří. Pracoval tehdy v ústavu Akademie věd v nedalekém Turnově. I když v tom pořadu nezaznělo slovo o Bohu (bylo to ještě v době vlády jediného „vědeckého světového názoru“), bylo mi zcela zřejmé, že to je věřící člověk, a tak jsem mu hned napsal dopis na adresu: RNDr. Ivan Šolc, CSc., pracoviště AV Turnov. Za pár dní na to se u mne na liberecké faře objevil radostný starší muž v kraťasech, ze kterého se vyklubal člen Jednoty bratrské a manžel kazatelky této církve Elišky Šolcové, člověk s neobyčejným darem vyprávět lidem o vzdáleném vesmíru, o zapojení fyzikálních metod do archeologického výzkumu, ale i o živé přírodě, která nás obklopuje, a to všechno s nadšením a úžasem, kterým probouzel úžas i ve všech svých posluchačích. Ivan Šolc pocházel z lékařské rodiny a možná i díky tomu a své živé víře dokázal podivuhodně propojovat poznatky z nejrůznějších oborů. Narazil jsem také na knihu svého od dětství oblíbeného popularizátora vědy RNDr. Jiřího Mrázka „Čtyři cesty“, díky které jsem zjistil, že tento mně z rozhlasového pořadu Meteor dobře známý přírodovědec je také věřící člověk. O to milejší bylo mé překvapení, když jsem v Ivanu Šolcovi objevil jeho dobrého známého. Již v libereckém sboru jsme pak na téma dialogu vědy a víry uskutečnili několik setkání, ale teprve po mém příchodu do Hradce Králové tato setkání získala jistou pravidelnost (dvakrát do roka na jaře a na podzim), kterou se nyní snažíme držet i v Litomyšli.

Zřejmě není náhodou, že také další významní popularizátoři vědy jsou věřící lidé. Jiřího Grygara znají asi všichni, ale na Hradecku je podobně skvělým popularizátorem astronomických objevů Karel Bejček, ekumenicky otevřený katolík. Věřím, že to souvisí s vědomím, že to úžasné, čím jsem byl obdarován v poznání světa a jeho podivuhodných vztahů a souvislostí, si nemohu nechat pro sebe (či jen pro úzkou skupinu odborníků), ale chci to vše (též někdy i obavu ze zneužití určitých technických dovedností) sdílet s co nejširším okruhem lidí. Věřím, že v tom je inspirace i pro nás křesťany. Vždyť je-li naše víra živá, naplněná nejen bázní před Boží mocí, ale také úžasem před jeho milosrdenstvím a vděčností za pravdu a lásku, kterou jsme směli poznat v Ježíši Kristu, pak si přece také tento poklad evangelia nemůžeme nechat sami pro sebe.

Pro ty, kteří by se zajímali o naše hosty a témata, alespoň pár příkladů. Z fyziků, kteří se účastnili našich dialogů, bych zmínil profesora Jiřího Bičáka, který se zabývá i kosmologií, dále pak částicové fyziky prof. Jana Fischera a prof. Jiřího Hořejšího. O fyzice plazmatu, jaderné fúzi i své cestě víry nám vyprávěl vloni na jaře prof. Pavel Chráska, člen Církve bratrské, a na podzim jsme v Litomyšli měli jako hosta dalšího materiálovou inženýrku - sestru Pavlu Roupcovou z Brna, členku naší církve, která nám přiblížila problematiku nanomateriálů. Z matematiků byli našimi hosty např. prof. Petr Vopěnka, bývalý ministr školství, který měl velmi zajímavou přednášku na téma „Matematika jako humanitní věda“. Z mladších matematiků nám přednášel např. Jan Kalina, kterého nejspíš znáte i z Českého zápasu a který se věnuje zejména statistickým metodám, jež se hojně uplatňují i při lékařských výzkumech. Jako hosty jsme v našich dialozích měli i chemiky, farmaceuty nebo biology. A samozřejmě nesmím zapomenout ani na RNDr. Ivanu Macháčkovou, CSc., kterou jsme hojně využívali ohledně přednášek týkajících se genetického výzkumu, ale které nyní při našich setkáních dáváme mnohem více prostoru k pohledu z jiné strany, totiž ze strany teologie. Z teologů byli našimi hosty např. doc. Jiří Vogel, který se věnoval Karlu Heimovi a jeho mnohdimenzionálnímu modelu skutečnosti, nebo Jiří Lukeš, biblista, který měl zajímavou přednášku o starověkém lékařství. Ke slovu však přišla i letitá zkušenost provozního chemika v pardubické chemičce, faráře a básníka Václava Žďárského.

Nejde však jen o zajímavá témata přednášek, ale stejně tak důležitý je následný rozhovor, ke kterému dochází mezi přírodovědci a teology, odborníky i laiky, křesťany různých konfesí i lidmi bez vyznání. Jako dva póly v této oblasti by mohli být viděni na jedné straně kreacionisté a na druhé ateističtí materialisté. Takhle černobíle ale naše společenství dialogu vědy a víry není. Dá se říci, že extrémisté z obou stran v něm chybí, ale i tak je naše debata někdy velmi živá a vzrušená. To, čím se my lidé mezi sebou lišíme, není jen míra odborných vědomostí v té či oné oblasti, ale také míra úžasu, spjatá s dotykem tajemství skrytého za námi vnímanou skutečností. A právě v tom vidím smysl našich setkání. Mám naději, že také naše víra se těm, kteří si od nás někdy drží raději střízlivý odstup a vidí nás jako onen kolemjedoucí řidič vidí sestřičky vylévající nočník do nádrže auta, začne jevit v trochu jiném světle. Jakkoli jsou ty „naše nádoby“, ve kterých přenášíme poklad evangelia, někdy matoucí, Pán Ježíš sám nikoho neklame a nezklame. Bohu díky za každého, kdo se s ním třeba právě i mezi námi potká. **Štěpán Klásek**

Odešla nejstarší zlínská sestra

V čase, kdy se husitská církev připravuje na sté výročí svého zrodu, bychom asi neočekávali, že k ní patří lidé starší než ona sama. Ale jsou, byť jich není jistě mnoho, a valem ubývají. Jedna z nich, sestra Jindřiška Hlaváčková, zemřela ve Zlíně 31. ledna. Zesnula klidně, ve spánku, doma u své dcery, která o ni v posledních letech vzorně pečovala. Sestře Jindřišce odměřil Hospodin požehnaných 102 let života.

Narodila se 23. 8. 1916 ve Vamberku do rodiny se třemi sourozenci. Její otec byl jedním ze zakládajících členů Církve československé. Jindřiška absolvovala rodinnou školu, chodila ráda do Sokola, kde se také seznámila s budoucím manželem Josefem. Po svatbě se odstěhovali do Zlína, kde našel Josef práci u firmy Baťa. Válečná doba byla pro ně těžká: otce odvezli do koncentračního tábora, sami před deportací ukrývali bratrance.

Po válce vychovali manželé Hlaváčkovi syna Jiřího a dceru Ivanu. Ve Zlíně našli nové přátele nejen v Sokole či v turistickém oddílu, se kterým rádi cestovali po vlasti, ale také v církvi. Manželé se

ochotně zapojili do aktivit zlínské náboženské obce, sestra Jindřiška byla v letech 1973-1995 členkou rady starších, z toho v letech 1975-1991 v pozici místopředsedkyně. Svůj život víry neskrývala ani v dobách, kdy to nebylo vhodné. Povolání učitelky v mateřské škole či vychovatelky, o které stála, jí tak nebylo dostupné. Ale nestěžovala si a poctivě pracovala jako svačinářka ve škole nebo později hospodářka na kolejkách.

Na bohoslužbách a biblických hodinách jsme ji potkávali pravidelně ještě po její devadesátce, drobnou vzrůstem, ale stále energickou a po sokolsku jadrnou. I po mozkové příhodě jí nezdolný optimismus a vitalita, stejně jako četné modlitby přátel, postavily znovu na nohy. Jen řeč se jí už nevrátila. Žila pak u své starostlivé dcery v radosti z rodiny (včetně praravnoučat) či návštěv přátel z církve. Jistota Boží blízkosti a pokoje ji doprovázela až do posledních dnů. V Jeho náručí nyní sestru Jindřišku poroučíme, s vděkem za obdarování, jichž se jí i jejím blízkým dostalo a dostává. **RAV, kow**

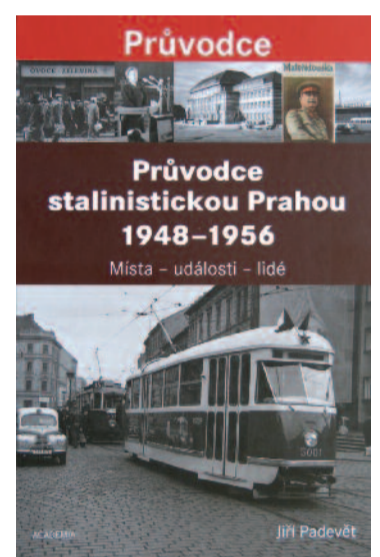
Můžete si přečíst

Jiří Padevět:
„*Průvodce stalinistickou Prahou 1948–1956*“.

Po „*Průvodci protektorátní Prahou*“, který vynesl Jiřímu Padevětovi v roce 2014 Magnésii Literu, vydalo nakladatelství Academia v roce 2018 od stejného autora „*Průvodce stalinistickou Prahou 1948–1956*“. Kniha koncipovaná jako historický průvodce zavádí čtenáře na místa spojená s komunistickou represí proti občanům Československa, na místa, kde byli vězněni, souzeni a mučeni lidé, kteří nesouhlasili s komunistickým režimem, do bytů, kde se scházeli protikomunističtí odbojářští, kde se tiskly ilegální tiskoviny a letáky, i do bytů, kde tvořili spisovatelé či malíři. Kniha sice volně navazuje na protektorátní bedekr, ale čtenáři v ní nenačnou tři poválečné roky, neboť začíná 25. únorem 1948 a končí závěrem roku 1956. Při listování průvodcem se v čase přenesete do doby, kdy

jsme bojovali sami proti sobě. Mnohé osobnosti protinacistického odboje se zapojují do odboje protikomunistického a nejednou jako například Milada Horáková obětují vlastní život. Pozorný čtenář ale v historickém průvodci nalezne celou škálu méně známých příběhů statečných lidí, kteří nezůstali lhostejní, vyslyšeli hlas svého svědomí a postavili se nelidskému zlu.

Z prostředí Církve československé husitské se v průvodci objevují místa paměti spojená například s životem JUDr. Františka Račanského (předseda RST v Praze-Dejvicích a později též na Starém Městě) nebo Metoděje Cyrila Metelky (významný laický pracovník nábož. obcí v Praze na Vinohradech a Strašnicích). Při návštěvě chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí si tak můžete připomenout schůzku tzv. národněsocialistické politické šestky v čele s Miladou Horákovou, která se zde sešla z popudu Františka Račanského. Ve

svém bytě v Krátké ulici zase vydával Metoděj Cyril Metelka ilegální letáky „*Svobodný národ*“. Dalo by se pokračovat. Ale další pátrání obsáhlou (966 stran) a obrazově bohatou knihou už přenechávám čtenářům.

Martin Jindra

Ad honorem Hans Schwarz

Profesor Hans Schwarz dovršil 5. led-na 2019 osmdesát let. Husitská teologie má důvody připomínat životní dílo a běh tohoto německého evangelického luterána a jeho význam v současném kontextu vyzdvihnout.

Rodák ze Schwabachu patří ke generaci, jež dozrávala ve zlatých poválečných šedesátých letech naplněných touhami po svobodě a hospodářskou prosperitou Spolkového Německa. Problematika církevního zápasu a války se vytratila, nastal návrat k hermeneutické diskuzi a k akademickým tématům. Schwarz v roce 1963 složil zkoušku pro působení v evangelické luterské církvi v Bavorsku. Ve stejném roce promoval na doktora teologie na starobylé univerzitě v Erlangenu typickým tématem té doby: „Pochopení zázraku u Heima a Bultmanna“. Vystříhal se příklonu k teologii naděje a politiky. Jeho další tvorba rozvíjela téma vztahu teologie a přírodních věd do neobyčejné hloubky a aktuální šire v habilitaci „O pochopení přírody u Martina Luthera“. Intence jeho

směřování koreluje s hledáním skutečné transcendence v teologii CČSH, arci v jiném dějinném a myšlenkovém (ne luterském a ne evangelikálním) kontextu. Dr. Schwarz dostává pozvání na Evangelikální luterský seminář v Kolombu (Ohio), kde dosahuje profesury systematické teologie. Pro německý luteranismus (i Hanse Schwarze) je štěstím, že je v roce 1981 povolán zpět do Bavor a to na univerzitu do Řezna pro obor systematické teologie a současných teologických otázek. Zde setrvává až do svého penzionování v roce 2004. Na univerzitě, již svou osobností rozšířil do výrazného mezinárodního působení, působí až do současných dnů především v doktorandském studijním programu. Vzhledem ke své vysoce aktivní činnosti a výrazné osobnosti měl něko-

lik hostovských profesur, např. 1973-1974 na Vysoké škole Augustana v Neuendettelsau. Pokračoval v roce 1974 na Pontifická univerzita Gregoriana v Římě a v roce 2008 na Karlově univerzitě v Praze, na naší Husitské teologické fakultě. V letech 1985-2008 působil také na Luterském teologickém semináři v Kolombii v Jižní Karolině. Jeho působení jej přivedlo do Společnosti Karla Heima, jejímž byl po řadu let předsedou. Stal se též členem Americké akademie náboženství. Byl zvolen také do staršovstva Neupharkirche v Řezně, kde též působí jako aktivní kazatel. Jeho osobnost a činnost byla oceněna řadou církevních vyznamenání i akademickými hodnostmi doktora honoris causa.

Schwarzovo teologické dílo je hluboce zakořeněno v osobní víře a ve studiu Martina Luthera. Toto zdánlivě konzervativní východisko interpretuje H. Schwarz osobitým moderním způsobem. Jeho habilitace vychází z pochopení přírody u Luthera. *Pokračování na str. 4*

Ad honorem Hans Schwarz

Pokračování ze str. ze str. 3

Antropologický střed, z něhož Bible posuzuje stvořený svět, a inkarnační vidění Ježíše Schwarze dovedly k reflexi misie, inkulturace náboženství a k otázkám politickým a civilizačním. Sborníky vydané k jeho rozličným životním jubileím naznačují jeho směr bádání. Před dvaceti lety vychází zvláštní svazek časopisu Glaube und Denken s názvem Teologie pro třetí tisíciletí v globálním kontextu, retrospekce a perspektivy, v roce 2004 k šedesátým pátým narozeninám jubilanta Význam teologie pro společnost a o pět let později jubilejní spis Teologie v globálním kontextu. Hans Schwarz velmi dobře ví, že současná postmoderní evropská kultura, filozofie a náboženství může sama sobě porozumět a nalézt svoji identitu, jen vyrovná-li se s východiskem evropské civilizace. Tímto tématem se Schwarz zabýval při své

Hans Schwarz, Foto: wikipedia

poslední přednášce na univerzitě v Řezně pod názvem „Jeruzalém a Atény náležejí k sobě“. Naše husitská teologie na jeho téma navázala a rozvedla jej mým příspěvkem k slavnostnímu rozloučení s názvem „Sokrates a Ježíš“. Téma identity souvisí s obzorem, který Hans Schwarz ve své pozici zastává. Pokusím se je nazvat s odvoláním na myšlenku Jana Pavla II.: Evropa má dvě plíce – západní a východní.

Západní plíce, symbolicky vyjádřeno, dýchá v Řezně, kde je dodnes zachováno zdívo z tábora římských legií. Rozvoj Evropy a zachování míru záleží v hledání harmonických vztahů uvnitř Evropy tak, jak tyto vztahy tvořily strukturu Svaté říše římské. Hledání harmonie mezi národy, státy, kulturami i konfesemi patří k úběžnicím Evropské unie. Hans Schwarz připomíná, že hledání křesťanské evropské identity je nesené vírou, jež má misijní náboj. „Tepem víry je misie“ zní název jedné z jeho posledních studií. Jubilat své porozumění víry uplatňoval v četných přednáškách v Americe, východní a jižní Evropě, v Asii a v Africe. Svým rozhledem a rozletem je Hans Schwarz skutečně světovým teologem. Husitská teologie se spontánně a s úctou připojuje k těm, kteří děkují tomuto teologovi za celoživotní dílo a jmenovitě v prospěch naší husitské teologie. Do dalších let Ad multos annos!

Zdeněk Kučera

Malebná země...

Pokračování ze str. 1

tují do 1. století. Kolem Jaderského moře bylo křesťanství rozšířeno ve 3. století. Victorinus ze Ptuj, autor latinského komentáře Písma, je prvním spolehlivě známým spisovatelem na slovinské půdě. Také Jeroným, jenž vytvořil v 5. století latinský překlad Bible, se narodil na tomto území. Od 5. do 8. století zde probíhala masová migrace; Hunové osídlili Panonii a Dalmácii, po nich přicházeli Lombardové a Frankové střídání Avary z východu a následně Slované z moravského území. Všichni s sebou přinesli víru v místní pohanské bohy. Karel Veliký v 8. století podnítil rozšíření křesťanství z Aquileie a Salzburku, zamýšlel tak propojení oblasti se západním světem. Od 13. století začala ovládat slovinské území habsburská dynastie, která se v čele rakousko-uherské říše udržela až do svého rozpadu. V 15. a 16. století byla zejména zemědělská území atakována nájezdy Turků. V pozdním středověku byla slovinstina běžným jazykem lidu, ale vzdělávání bylo možné jen v latině, řídněji v němčině. Kulturní roli hrály kláštery. V polovině 16. století představil Primož Trubar ve Slovinsku luterské reformační hnutí a položil základy slovinského jazyka a literatury.

V době osvícenství v 18. století byla zrušena roboty, zákonem byla zavedena povinná školní docházka. Po r. 1848 nastala modernizace vesnic a industrializace přinesla první železnici, spojující Slovinsko s Vídní a Terstem. V té době se také spojily všechny regiony osídlené Slovinci v jednotnou zemi pod křídlem habsburské monarchie. První sv. válka způsobila mnoho ztrát a mezi válkami bylo slovinské území rozděleno mezi Království Jugoslávie a Itálii. V italské zóně trpěli Slovinci pod nadvládou fašismu násilnou italianizací ještě za 2. sv. války a ostatní obyvatelstvo bylo okupováno Němci. Po 2. sv. válce se Slovinsko stalo jedním ze 6 federálních států Jugoslávie, neobešlo se to však bez komunistických justičních masakrů a internace lidí v pracovních a koncentračních táborech. Komunistický systém byl po smrti prezidenta Tita otřesen, došlo k neshodám mezi politickými silami a od r. 1980 Slovinsko volalo po demokratizaci a reorganizaci země. V r. 1990, kdy bylo komunisty stále ignorováno uznání

samostatnosti Slovinska, došlo na konferenci v Bělehradu k rozkolu. Slovinci 25. prosince 1990 v plebiscitu odhlasovali nezávislost; následovala 9denní válka s jugoslávskou armádou, kdy se Slovinsko vymanilo z područí Jugoslávie. V červnu 1991 přijalo Slovinsko za vlastní vlajku se třemi vodorovnými pruhy – bílým, modrým a červeným, se slovinským znakem v levé horní čtvrtině: bílá barva znázorňuje horu Triglav, modrá linie je Jaderské moře a místní řeky a žluté hvězdy jsou přejaté ze znaku hrabat z Celje, slovinského dynastického rodu ze 14. století.

ZEKONOMIKY

Většina farem ve Slovinsku jsou malé rodinné podniky. Převládá živočišná výroba, založená na trvalých travních porostech. Farmáři přispívají k zachování biodiverzity přírody a typických tradic, např. vinařské. Hlavní průmyslovými odvětvími jsou výroba motorových vozidel, elektrických a strojních zařízení, produkty ze dřeva, farmaceutický a spotřební průmysl. Když bylo Slovinsko součástí Jugoslávie, vytvářelo 20 % hrubého domácího produktu a třetinu veškerého exportu. Dnes jsou dvě třetiny obyvatel zaměstnány ve službách, třetina v průmyslu a stavebnictví.

NÁBOŽENSTVÍ

Přestože byla luterská reformace v 16. století potlačena, její výjimečnost je spojena se základy slovinské národní identity. První knihy a překlad Písma do slovinstiny jsou zásluhou protestantů P. Trubara a J. Dalmatina. Během nadvlády habsburského absolutismu v 17. století převládla Římskokatolická církev. Během komunistické vlády po 2. sv. válce se stalo náboženské přesvědčení nežádoucím. Po r. 1991 náboženské instituce oživily svoji roli ve společnosti, ovšem předsudky přetrvávají. Podle sčítání lidu v r. 2002 se k římským katolíkům hlásí 60 % obyvatel, k ortodoxním církvím a islámu 2,5 % a k luteránům 1 %. Význam kulturního přínosu protestantů se odrazil ve skutečnosti, že 31. říjen byl ustanoven národním svátkem jako den reformace.

SDM

První slovinská bohoslužba k SDM se konala v r. 2000. Dnes se SDM slaví v 6 lokalitách Slovinska, zahrnuje kolem 100 spolupracovníků a navštěvuje jej 500 osob. Ženy SDM jsou většinou z katolické, luterské, letniční a evangelické církve. Od r. 2013 je ve vedení Tanja Pošvarová.

Nejznámější slovinskou postavou u nás je bezesporu architekt Josip Plečnik, který působil v letech 1911-1918 na pražské uměleckoprůmyslové škole. Z pověření prezidenta Masaryka měl rozhodující podíl na architektonických úpravách Pražského hradu a zámku v Lánech. Jeho významnou stavbou je kostel Nejsvětějšího srdce Páně na pražských Vinohradech.

Dle materiálů SDM a dalších zdrojů zpracovala redakce.

Zprávy

Dvoustá ústřední rada

V sobotu 9. února se v Praze – Dejvicích konalo jubilejní 200. zasedání ústřední rady od roku 2000, což se stalo pobídkou ke krátkému bilancování, zvláště těch, kteří jsou členy ÚR již dlouhá léta. Br. patriarcha předal členům ÚR svou novou sbírku modliteb. Při této příležitosti se ústřední rada také rozloučila s dosavadní místopředsedkyní, ses. RNDr. Ivanou Macháčkovou, CSc., která tuto funkci s plným a obětavým nasazením zastávala více než deset let od dubna r. 2008. Novým místopředsedou ÚR je od 12. ledna 2019 br. Mgr. Ing. Martin Mašita z pražské diecéze. Děkujeme ses. Ivance za její přátelství a nezištnou službu nejen v ústřední radě, ale i ve správní radě Institutu evangelizace a pastorače, v církevním zastupitelstvu, v sociálně-etické komisi a v dalších orgánech církve. Přejeme jí hodně sil a vše dobré do dalších let a rádi se s ní budeme v církvi setkávat i nadále, třeba v pražském vinohradském sboru, kde již léta zastává funkci předsedkyně rady starších.

Jana Krajčičřiková

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

o posuzování druhých

Nahrad'te symboly písmenky podle klíče:

⊙ = A	& = Í	⊙ = R
♦ = Á	⊗ = J	⌘ = Ř
⌘ = B	⊗ = K	⊗ = T
⊕ = E	⊗ = M	⊕ = U
⊖ = Ě	⊗ = N	⊖ = Ů
⊖ = H	€ = O	⊗ = V

(Řešení z čísla 6: vlna, ruka, špice lodí, bidlo, lano.)

Jana Krajčičřiková

TGM a náboženství

V pondělí 4. března se bude v Hradci Králové konat přednáška ThDr. Martina Chadimy. Má název **Tomáš Garrigue Masaryk a náboženství**. V přednáškové síni (NO CČSH H. Králové, Ambrožova 729) v 17 hodin. Dobrovolně vstupné bude určeno na chystanou zvonohru. Projekt je podpořen z FR Královéhradecké diecéze CČSH. **red**

Beseda ČKA

Ekologická sekce ČKA zve na besedu s T. Kloučkem z iniciativy Naše Malešice o zkušenostech s environmentalistickou činností na okraji Prahy. V úterý 12. března od 17.30 h v přízemí pražského kláštera Emazy, Praha 2, Vyšehradská 49. **JNe**

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

Koncerty březen 2019

pátek, 1. 3. 2019 17:00
pátek, 8. 3. 2019 17:00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI
C. SAINT-SAËNS

Změna programu vyhrazena

